

Inleiding

In het Convenant Regio Groningen-Assen 2014 is vastgelegd dat de stuurgroep jaarlijks een begroting en jaarrekening opstelt. Deze zijn op 3 maart door de stuurgroep vastgesteld. Na vaststelling worden ze, uiterlijk 15 maart, via de Colleges ter kennis aan raden en Staten gebracht. Om de financiële stukken in de regionale context te plaatsen is dit jaar op de website van Regio Groningen-Assen een speciale pagina ingericht [www.regiogroningenassen.nl/jaarstukken2017]. Een interactie tussen tekst, fotografie, infographic, grafieken en film waarmee de resultaten van het afgelopen worden uitgelicht en vooruitgekeken naar de komende jaren.

De jaarstukken 2017 bestaan uit:

- Uitleg bij de Jaarstukken 2017
- Jaarrekening 2016
- Conceptbegroting 2018, inclusief begrotingswijzigingen 2017
- Uitvoeringsprogramma 2017

Deze stukken worden digitaal aan de deelnemende Colleges beschikbaar gesteld. Reacties kunnen tot 15 juni 2017 bij het Regiobureau worden ingediend. De stuurgroep betreft deze bij haar oordeel. Definitieve vaststelling van de stukken staat geagendeerd voor de vergadering van 15 juli 2017.

Jaarrekening 2016

In de jaarrekening 2016 presenteert stuurgroep Regio Groningen-Assen de financiële ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geeft inzicht in het inkomsten- en uitgavenpatroon van 2016. Bij het opstellen van de afrekening is het Convenant Regio Groningen-Assen 2014 als leidraad gehanteerd.

De exploitatie laat bijna over de gehele linie een lichte tot matige overschrijding van de begrote kosten zien. Dit gaat echter niet op voor het onderdeel Basispakket Bereikbaarheid, omdat de eerste bijdrage aan project Spoorzone Groningen in 2016 is uitgekeerd in plaats van in 2017 is hier sprake van een overschrijding. De overschrijdingen worden voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat deelnemers de projectbijdrage niet of niet tijdig declareren bij het regiofonds. Deze verplichtingen schuiven automatisch door naar de volgende jaren. Om meer inzicht te krijgen in de voortgang van de projecten en om scherper te kunnen sturen op het verloop van het Fonds is in 2016 afgesproken om scherper en frequenter te monitoren en dit periodiek aan de stuurgroep te rapporteren. Dit is in 2016 voortvarend opgepakt.

Per 31-12-2016 sluit het saldo regiofonds op circa €11,3 miljoen. Dit is een daling van ruim €5 miljoen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Jaarlijks toetst de accountant de jaarrekening op getrouwheid en rechtmatigheid. Aangaande beide onderdelen heeft de accountant een positief oordeel gevormd.

De Jaarrekening 2016 is het uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2017 en de concept begroting 2018.

Gewijzigde begroting 2017

De begrotingswijzigingen 2017 zijn expliciet in de concept begroting 2018 benoemd. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2017 zijn:

- Doorschuiven van verplichtingen van de bijdrage aan projecten bij Bereikbaarheid, Substantiële projecten, Regiopark en Regionale innovatieve projecten.
- De netwerkanalyse Bereikbaarheid is in 2015 uitgevoerd en in 2016 vastgesteld. In 2017 wordt de netwerkanalyse geactualiseerd. Voor 2017 wordt een deel van de vrijval van de middelen voor de monitor 2016 overgeheveld naar 2017.
- De budgetten voor het CPO-plankostenfonds zijn in 2016 niet aangewend en worden doorgeschoven naar 2017.
- Omdat in 2017 niet de volledige formatie wordt ingevuld, is de verwachting dat de kosten lager uitkomen. De posten Scholing & Opleiding en Huisvesting, kantoor & ICT zijn afhankelijk gemaakt van de vaste formatie, en dalen derhalve ook.
- Door de complexiteit van de administratie en de daarmee verband houdende accountantscontrole zijn de kosten in de afgelopen jaren gestegen. De verwachte kosten zijn in lijn gebracht met de realisatie in het afgelopen jaar.
- In 2017 bestaat de samenwerking Regio Groningen-Assen 20 jaar. Op een ingetogen maar feestelijke manier wordt in 2017 hieraan aandacht besteed. Een deel van het niet ingezette budgetten communicatie en investeren in het netwerk van 2016 worden hiervoor meegenomen naar 2017.
- In samenhang met het inrichten van de nieuwe organisatie van het Regiobureau zijn afspraken gemaakt over de nazorg voor uittredende medewerkers, gerelateerd aan de formatiereductie. De financiële consequenties zijn als bestemmingsreserve frictiekosten opgenomen op de balans. Het gaat om een berekening van de geschatte kosten die Regio Groningen-Assen zou kunnen verwachten. Zoals uit de balans blijkt bedraagt de bestemmingsreserve frictiekosten op per 31 december 2016 € 394.973 en lijkt hiermee voldoende om de risico's op te vangen.

Bestemmingsreserve Frictiekosten per 1 september 2014	€ 624.000
Besteding 2014	€ 78.890
Besteding 2015	€ 80.240
Besteding 2016	€ 69.897
Reserve per 31-12-2016	€ 394.973

Concept begroting 2018

In 2013 is de Regiovisie geactualiseerd en begin 2014 vastgesteld door raden en Staten. De hoofddoelstelling van het samenwerkingsverband is sterk overeind gebleven: het benutten en uitbouwen van economische kansen en het behouden en versterken van gebiedskwaliteiten. De inhoud is leidend voor onze toekomstige regionale samenwerking. Door gerichte samenhangende interventies en injecties gaan we meer met minder doen. De regio werkt vanuit deze ambitie aan drie speerpunten:

- Economisch Kerngebied: Regio Groningen-Assen heeft een belangrijke functie als economisch kerngebied in Noord-Nederland. Het permanent ontwikkelen van deze positie is van groot belang voor ondernemers en inwoners. Er wordt gewerkt aan onder meer het blijvend verbeteren van het ondernemersklimaat, verbondenheid met andere regio's en actief profileren als aantrekkelijk stedelijk netwerk of te wel daily urban system.
- Interne Samenhang/ Bereikbaarheid: De samenhang tussen steden en platteland wordt steeds sterker. Bereikbaarheid is een noodzakelijke voorwaarde voor een goede regionale ontwikkeling. Het aantal dagelijkse verplaatsingen groeit de komende jaren sterk door. De Regio investeert in een toekomstbestendig vervoersnetwerk, met aandacht voor alle modaliteiten. Daarnaast wordt ingezet op het beter benutten van de

bestaande infrastructuur, door slimmer gebruik te maken van de bestaande mogelijkheden en door gebruik te maken van moderne technologieën als Intelligente Transport Systemen (ITS).

- Kwaliteit Stad en Land: Cultureel en landschappelijk erfgoed zijn de dragers van een aantrekkelijk woonwerkgebied. De Regio combineert vrijheid, ruimte en ecologische kwaliteiten met een breed spectrum aan stedelijke en dorps voorzieningen. Om de regionale ambitie te realiseren is onder meer een regioadviseur aangesteld om de ruimtelijke kwaliteit te bewaken en uit te uitdragen. Daarnaast wordt vanuit de regeling Regionale en Innovatieve Projecten doelgerichte interventies geïnitieerd en wordt vraag en aanbod van de woning- en bedrijventerreinenmarkt op elkaar afgestemd

De speerpunten zijn zo omschreven dat zij ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen, veranderende omstandigheden en bijsturen in de toekomst. De speerpunten omvatten daarmee ook acties die de regio niet zelf oppakt maar dat van anderen (deelnemers en/of stakeholders) verwacht: "RGA agendaert". Afhankelijk van het onderwerp kan RGA hierbij een coördinerende of stimulerende rol spelen.

Omdat de regio tegelijkertijd focust op het behalen van resultaten zijn er uitvoeringsinstrumenten vastgesteld, als hulpmiddel om de doelen te bereiken en om aan te geven wat de regio zelf oppakt: "RGA doet". Op dit moment zijn de volgende uitvoeringsinstrumenten vastgesteld:

- A. Economisch Platform
- B. Programma Bereikbaarheid
- C. Regionale en Innovatieve Projecten
- D. Monitoring.
- E. Overige instrumenten

Meerjarenbeeld en uitvoeringsprogramma 2017

Het meerjarenbeeld en het uitvoeringsprogramma 2017 geeft inzicht in de lopende projecten. In het Basispakket Bereikbaarheid, Regiopark en Substantiële projecten zijn uitsluitend projecten opgenomen die al in een eerder stadium zijn vastgesteld. Besluitvorming over al dan niet uitvoeren van projecten is daarmee niet meer aan de orde. Alleen vanuit de regeling Regionale Innovatieve Projecten worden gedurende het jaar gehonoreerde projecten na een pitch ronde bij besluit van de stuurgroep aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd.

Het uitvoeringsprogramma 2017 wordt weergegeven met de jaarschijf 2017 (zie de lichte blauwe arcering). Het verwachte totale investeringsvolume bedraagt ruim € 21 miljoen.

	Uitvoeringsprogramma 2017
Regiopark	€ 1.233.086
Reg & Innovatieve projecten	€ 2.400.000
Substantiële projecten	€ 1.643.868
Beter Benutten 1	€ 2.524.516
Vervolg Beter Benutten	€ 5.000.000
Bereikbaarheid (ex Beter Benutten)	€ 8.357.900
	€ 21.159.370

Financieel kader

Het Financieel kader is te beschouwen als een samenvatting van de meerjarenbegroting 2018-2020. Deze opstelling geeft in hoofdlijnen weer op welke manier de beschikbare middelen zullen worden ingezet. Naast het inzicht in de geplande inkomsten en uitgaven beoogt het Financieel kader ook inzicht te geven in de mate waarin de beschikbare middelen daadwerkelijk zijn besteed. Met 'besteed' wordt hier bedoeld:

- de gehonoreerde bijdragen aan projecten.
- de in 2017 verleende en verwachte bijdragen aan projecten.
- de in de begroting 2018 begrote uitgaven.

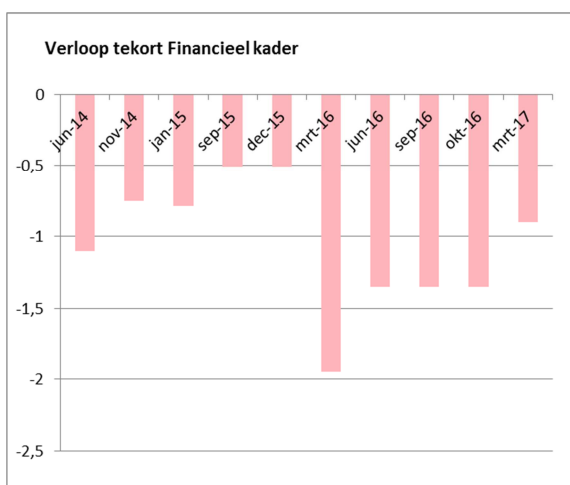
Van de geplande € 50,13 miljoen is naar verwachting per 31 december 2018 € 40,92 miljoen besteed.

Ontwikkeling in financieel kader

De stuurgroep volgt de financiële ontwikkelingen van het Regiofonds met het Financieel Kader. Dit kader vindt zijn basis in het financieel meerjarenperspectief Regio Groningen-Assen, dat is vastgesteld in samenhang met de Regiovisie in 2014. Bij de begroting 2017 heeft de stuurgroep kennis genomen van de ontwikkelingen van het Financieel Kader. Begin 2016 is geconstateerd dat in het verleden enkele verplichtingen zijn vrijgevallen, waar nog wel een betalingsverplichting voor gold. Enerzijds ging het om toegekende bijdragen die niet zijn opgevraagd door de projectbegunstigde. Anderzijds betrof het enkele (sterk) vertraagde projecten, waarvan de verplichting administratief niet was doorgeschoven. Per februari 2016 was met het opstellen van de begroting 2017 het tekort in het financieel kader hiermee opgelopen tot € 1,9 miljoen.

Stand van zaken tekort 31 december 2016

In 2016 hebben meerdere projectafrekeningen plaatsgevonden die leiden tot een daling van het tekort tot € 0,9 miljoen per 31 december 2016. De daling kan bijna volledig worden verklaard uit de vrijval binnen projecten van de programma's Bereikbaarheid (onderdeel Basispakket) en Regiopark. In onderstaande grafiek is het verloop verbeeld.

Grafiek 1: Verloop tekort financieel kader

Risicobeheersing

Als uitgangspunt heeft de stuurgroep gesteld dat het tekort binnen vier jaar - gerekend vanaf juni 2014 - moet zijn ingelopen. Indien het inlopen van het tekort niet voorspoedig genoeg zou worden ingelopen, dan zou de stuurgroep kunnen besluiten om de nog beschikbare vrije ruimte hiervoor te gebruiken. Deze ruimte zit voornamelijk binnen het programma Regionale Innovatieve Projecten.

De daling van het tekort verloopt op koers. Op grond van de verwachtingen ten aanzien van projectafrekeningen lijkt het aannemelijk dat er voldoende tijd is om het tekort de komende jaren in te lopen. Daarom wordt voorgesteld de huidige werkwijze van continue monitoring van de ontwikkeling voort te zetten en deze periodiek [iedere vergadering] te rapporteren aan de stuurgroep.